

ROZHODNUTÍ

Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře (dále jen „Úřad“), příslušný k projednání přestupků podle § 52a odst. 1 písm. b) zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, v souladu s § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, rozhodl takto:

I.

Obviněná právnická osoba České dráhy, a. s., IČO 70994226, se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, Nové Město, 110 00 Praha 1, se jako provozovatelka zařízení služeb v železničních stanicích Brno-Židenice a Bílovice nad Svitavou,

uznává vinnou

tím, že v rozporu s § 23d odst. 1 zákona o dráhách dne 6. 10. 2020 neposkytla právnické osobě RegioJet a.s., IČO 28333187, se sídlem náměstí Svobody 86/17, Brno-město, 602 00 Brno, provozovatelce drážní dopravy, na vlakových nádražích Brno-Židenice a Bílovice nad Svitavou službu bezprostředně související s provozováním drážní dopravy, a to nosiče informačních systémů pro cestující o příjezdu a odjezdu vlaků, výlukách, službách dopravců a dalších dopravních spojení v rámci integrovaných dopravních systémů, které provozuje,

čímž spáchala přestupek podle § 51 odst. 9 písm. a) zákona o dráhách.

Od uložení správního trestu se na základě § 43 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky upouští.

II.

Obviněné se povinnost hradit náklady řízení paušální částkou podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve spojení s § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, neukládá.

Odůvodnění

I. Průběh řízení

Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře zahájil dne 24. 2. 2021 doručením oznámení č. j. UPDI-0600/21/UM řízení o přestupku, a to na základě skutečností zjištěných v průběhu **státního dozoru sp. zn. STD003/20** (dále jen „státní dozor“) a **sporného řízení sp. zn. ŘVP001/20** (dále jen „sporné řízení“).

Státní dozor

V souvislosti s návrhem vykonal Úřad v předmětných stanicích státní dozor, který byl zahájen dne 27. 11. 2020 doručením oznámení č. j. UPDI-4158/20/UM ze dne 26. 11. 2020.

Předmětem státního dozoru bylo dodržování povinností obviněné (kontrolované osoby) jako provozovatelky zařízení služeb. **Byl zaměřen** na dodržování podmínek při provozování provozních součástí zařízení služeb bezprostředně souvisejících s provozováním drážní dopravy ve smyslu § 23d a § 23f zákona o dráhách a souvisejících ustanovení právních předpisů, **zejména na** nosiče zařízení označované v § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 76/2017 Sb., o obsahu a rozsahu služeb poskytovaných dopravci provozovatelem dráhy a provozovatelem zařízení služeb, jako informační systémy pro cestující o příjezdu a odjezdu vlaků, výlukách, službách dopravců a dalších dopravních spojení v rámci integrovaných dopravních systémů, tj. **nosiče informačních systémů** (dále jen „NIS“).

Průběh a závěry státního dozoru jsou uvedeny v protokolu č. j. UPDI-4427/20/UM ze dne 22. 12. 2020. Proti protokolu podala obviněná dne 5. 1. 2021 námitky č. j. 2462/2020-O25. Ty Úřad vyřídil dne 2. 2. 2021 pod č. j. UPDI-0314/21/KE a částečně jim vyhověl dodatkem protokolu č. j. UPDI-0304/21/UM ze stejného dne.

Sporné řízení

RegioJet a.s., provozovatelka drážní dopravy, se dne 16. 10. 2020 obrátila na Úřad s žádostí podle § 23d odst. 4 zákona o dráhách (dále jen „návrh“), aby uložil obviněné (odpůrkyni), provozovatelce zařízení služeb, povinnost uzavřít s RegioJet a.s. smlouvu umožňující poskytnutí služeb nosičů informačních systémů na vlakových nádražích Brno-Židenice a Bílovice nad Svitavou (dále jen „předmětné stanice“). RegioJet a.s. dále uvedla, že zaslala obviněné **výzvu k poskytnutí služeb ze dne 21. 9. 2020**; svým obsahem se jednalo o žádost o přístup k zařízení služeb (dále jen „žádost o přístup“).

Úřad dne 26. 10. 2020 dopisem č. j. UPDI-3809/20/UM ze dne 23. 10. 2020 zahájil podle § 23d odst. 4 zákona o dráhách a § 141 odst. 2 správního řádu sporné řízení.

Na základě výzvy č. j. UPDI-3831/20/UM ze dne 26. 10. 2020 obdržel Úřad dne 2. 11. 2020 vyjádření obviněné č. j. 2022/2020-O25 ze dne 30. 10. 2020 (dále jen „vyjádření“). V něm uvedla, že jí byla od RegioJet a.s. doručena žádost o přístup a reagovala na ni **dopisem č. j. 757/2020-O18 ze dne 2. 10. 2020**; svým obsahem se jednalo o zamítnutí žádosti o přístup k zařízení služeb (dále jen „zamítnutí žádosti“). Zamítnutí žádosti bylo podle výpisu z poštovní datové zprávy odesláno obviněnou dne 6. 10. 2020 a doručeno právnímu zástupci navrhovatelky dne 7. 10. 2020.

Na základě uvedeného **Úřad dne 27. 11. 2020 zahájil výše uvedený státní dozor.**

Úřad dále obviněnou v reakci na její vyjádření výzvou č. j. UPDI-3668/22/AM2 ze dne 8. 11. 2022 vyzval k doložení, kdy jí byla u předmětných stanic přidělena kapacita, k zaslání související dokumentace, a dále ke sdělení, jaká byla stanovena lhůta k předložení žádosti o přístup k zařízením služeb u předmětných stanic, konkrétně informačním systémům. Obviněná na tuto výzvu odpověděla dne 15. 11. 2022 sdělením č. j. 1272/2022-O25 ze dne 14. 11. 2022 (dále jen „sdělení Úřadu“).

Ve sporném řízení Úřad dne 1. 12. 2022 rozhodnutím č. j. UPDI-3896/22/UM ve spojení s rozhodnutím o rozkladu č. j. UPDI-0270/23/KP ze dne 26. 1. 2023 obviněné pravomocně uložil uzavřít s RegioJet a.s. smlouvu umožňující poskytnutí služeb nosičů informačních systémů v předemných stanicích v rozsahu a umístění požadovaném RegioJet a.s.

Řízení o přestupku

Úřad se v průběhu sporného řízení obrátil na Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „SDEU“) s žádostí o rozhodnutí o předběžných otázkách. Pro vydání rozhodnutí ve věci bylo třeba objasnit, zda jsou nosiče zařízení služeb ve smyslu čl. 3 odst. 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru, a zda má Úřad považovat obžalovanou za stát v širším smyslu a lze tedy vůči ní uplatnit přímý účinek směrnice.

Současně s podáním žádosti k SDEU bylo řízení o přestupku usnesením č. j. UPDI-0605/21/UM ze dne 24. 2. 2021, ve spojení s rozhodnutím č. j. UPDI-1216/21/KE ze dne 19. 4. 2021, přerušeno.

SDEU ve věci C-104/21 v řízení *RegioJet a.s. proti Českým drahám, a.s.*, svým usnesením ze dne 26. října 2022, EU:C:2022:851, rozhodl, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je nepřípustná.

S ohledem na tuto skutečnost a v souladu s § 65 odst. 2 správního řádu oznámil Úřad dopisem č. j. UPDI-3584/22/MT ze dne 3. 11. 2022 pokračování v řízení o přestupku.

Úřad oznámil obviněné dne 14. 2. 2023 dopisem č. j. UPDI-0494/23/UM ukončení dokazování a stanovil lhůtu, ve které měla možnost se k podkladům pro toto rozhodnutí vyjádřit. Obviněná této možnosti nevyužila.

II. Odmítnutí přístupu

1) Žádost o přístup k zařízení služeb

RegioJet a.s. zaslala obviněné dne 21. 9. 2020 žádost o přístup. Její součástí byl návrh opatření pro zajištění nediskriminačních podmínek pro přístup k NIS. V ní poukázala na to, že obviněná postupuje vůči ostatním dopravcům nezákonně a diskriminačně, a vyzvala ji k odstranění nediskriminačního jednání. Obviněnou vyzvala k poskytnutí služby ve smyslu § 23d odst. 1 zákona o dráhách v podobě zpřístupnění NIS v předemných stanicích.

Na tuto výzvu reagovala **obviněná** tím, že nepovažuje své NIS za zařízení služeb ve smyslu zákona o dráhách, a **odmítla poskytnout RegioJet a.s. jako dopravci službu ve smyslu § 23d odst. 1 zákona o dráhách.**

2) Návrh RegioJet a.s.

Na základě uvedeného RegioJet a.s. zaslala dne 16. 10. 2020 Úřadu návrh podle § 23d odst. 4 zákona o dráhách, aby **uložil obviněné povinnost uzavřít s RegioJet a.s. smlouvu umožňující poskytnutí zařízení služeb NIS v předemných stanicích**, a to ve smyslu její žádosti o přístup.

Podle názoru RegioJet a.s. popírá obviněná závěry plynoucí z rozhodnutí Úřadu č. j. UPDI-3445/19/UM ze dne 10. 12. 2019, ve spojení s rozhodnutím o rozkladu č. j. UPDI-0542/20/BL ze dne 14. 2. 2020, v řízení sp. zn. STD006/19 (dále také jako „předchozí rozhodnutí Úřadu“). Těmito rozhodnutími bylo podle § 23d odst. 2 písm. a) a b) zákona o dráhách uloženo obviněné, jako provozovatelce zařízení služeb, aby zpřístupnila státní organizaci Správa železnic, přidělkyni kapacity dráhy, podmínky poskytování NIS jako provozní součásti zařízení služeb v železniční stanici Praha-Smíchov. **Z předchozích rozhodnutí Úřadu vyplývá, že NIS jsou zařízeními služeb, provozovatel má povinnost zveřejňovat informace o podmínkách přístupu a zajistit k nim nediskriminační přístup všem dopravcům včetně RegioJet a.s. za cenu podle cenových předpisů.**

RegioJet a.s. pro informaci uvedla, že se na základě předchozích rozhodnutí Úřadu i písemně domáhala u obviněné informací o podmínkách přístupu včetně samotného přístupu k NIS, avšak neúspěšně. RegioJet a.s. dotazem ze dne 27. 4. 2020 u Správy železnic prověřila, že jí obviněná žádné informace o zařízení služeb, provozovaných obviněnou, neposkytla (viz rozhodnutí Správy železnic č. j. 28317/2020-SŽDC-GR-O25 ze dne 5. 5. 2020).

K prokázání svých tvrzení předložila RegioJet a.s. korespondenci s obviněnou.

RegioJet a.s. se výše uvedenou žádostí o přístup obrátila na obviněnou ve věci přístupu k NIS jako provozním součástem železničních stanic, které jsou umístěny v předmětných železničních stanicích, které obviněná provozuje. V žádosti o přístup vyzvala obviněnou, aby nastavila jasná a nediskriminační pravidla pro přístup k předmětným NIS a k poskytnutí služby ve smyslu § 23d odst. 1 zákona o dráhách, a to v podobě zpřístupnění NIS pro účely vyvěšení svých smluvních podmínek, akčních nabídek apod.

RegioJet a.s. uvádí, že NIS slouží pro předávání informací cestujícím, jako jsou smluvní podmínky, funkce slevových systémů, speciální nabídky pro státem stanovené sociální skupiny, akční nabídky dopravců apod. Nejsou však nastavena žádná pravidla, která by stanovila práva na přístup všem dopravcům nediskriminačním způsobem. Taková pravidla je potřeba navrhnout a implementovat, součástí dopisu je návrh základních nediskriminačních principů přístupu.

Žádost zdůvodnila tím, že přestože z **Bílovic nad Svitavou** jsou provozovány spoje pouze obviněnou, toto nádraží je využíváno zároveň jako transferové. Slouží zejména pro spoje z/do železniční stanice Brno hl. nádraží, odkud provozuje spoje právě RegioJet a.s. V čekárně v Bílovicích nad Svitavou se nacházelo celkem 6 NIS, z toho dva byly volné. RegioJet a.s. žádala o zpřístupnění jednoho volného NIS, který specifikovala v příloze č. 2 žádosti o přístup.

Ze stanice Brno-Židenice jsou provozovány spoje jak obviněné, tak RegioJet a.s. V čekárně nádražní budovy se nacházelo celkem 14 NIS. RegioJet a.s., s ohledem na počet provozovaných vlaků obou dopravců, požadovala užití jednoho ze dvou NIS specifikovaných v příloze č. 2 žádosti o přístup.

RegioJet a.s. dále uvedla, že se většina témat a dokumentů v NIS obviněné opakovala, takže obviněná má na tomto nádraží nadbytek plochy NIS.

RegioJet a.s. shrnula, že NIS mají primárně sloužit jako prostor, kde mají všichni dopravci právo podat informace cestujícím, a to v obdobném rozsahu a v obdobné viditelnosti. Proto by měli mít

právo na nějaký podíl NIS, a to buď stejný bez ohledu na počet spojů, nebo alespoň poměrný zohledňující velikost dopravce a počty spojů.

RegioJet a.s. dále Úřadu doložila, že se nediskriminačního přístupu domáhala již dříve. Ve výzvě ze dne 3. 4. 2020 uvedla, že smluvní vztah mezi obviněnou a Správou železnic je podřízen *Smlouvě o úpravě právních poměrů nosičů informačních systémů* (č. smlouvy ČD: 56961/2016-O11, č. smlouvy SŽDC: S 19551/2016-O25) ze dne 24. 6. 2016 (dále jen „smlouva o provozování NIS“). Na jejím základě jsou upraveny podmínky omezení vlastnického práva Správy železnic k nádražním pozemkům a budovám v podobě strpění umístění a užívání NIS, jejichž provozovatelem je obviněná. Ta je ve výrazném konkurenčním zvýhodnění oproti dalším dopravcům. RegioJet a.s. i dříve vyzvala obviněnou ke sdělení cen a podmínek přístupu k NIS ve všech železničních stanicích Správy železnic, jakožto přidělci, a k zajištění nediskriminačního přístupu k NIS pro všechny dopravce. RegioJet a.s. pro úplnost u Správy železnic ověřila, že jí obviněná neposkytla informace o zařízení služeb. Vzhledem k nereagování obviněné jí RegioJet a.s. 27. 4. 2020 vyzvala opakovaně.

III. Stanovisko Úřadu

1) Předpisy pro přístup k zařízení služeb

Přístup k zařízení služeb primárně upravuje především čl. 13 směrnice 2012/34/EU. Ten je transponován do § 23d a následujících zákona o dráhách. Pravidla poskytování služeb upravuje prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/2177 ze dne 22. listopadu 2017 o přístupu k zařízením služeb a k službám souvisejícím s železniční dopravou. Zákon o dráhách je nutno vykládat v souladu s těmito předpisy EU.

Úřad především konstatuje, že v čl. 13 odst. 5 směrnice 2012/34/EU se hovoří o přidělování kapacity a střetu žádostí o kapacitu, stejně tak se pojem kapacita používá v nařízení Komise (EU) 2017/2177. **Ustanovení § 23d zákona o dráhách je tedy nutno vykládat tak, že provozní objem zařízení služeb je kapacitou zařízení služeb ve smyslu čl. 13 odst. 5 směrnice 2012/34/EU a nařízení Komise (EU) 2017/2177.**

V čl. 13 odst. 4 směrnice 2012/34/EU se používá termín odmítnutí žádosti případně rozhodnutí o odmítnutí žádosti, v anglické verzi „*refuse*“. V čl. 13 v nařízení Komise (EU) 2017/2177 nadepsaném zamítnutí přístupu používá termín zamítnout žádost o přístup, v anglické verzi je taktéž použit termín „*refuse*“. Ustanovení § 23d odst. 3 zákona o dráhách používá pojem odepření poskytnutí služeb. **Z uvedeného vyplývá, že odmítnutí žádosti, zamítnutí žádosti a odepření poskytnutí služeb má stejný význam.**

Podle čl. 13 odst. 2 směrnice 2012/34/EU provozovatelé zařízení služeb poskytnou přístup k zařízením uvedeným v příloze II bodu 2, tedy k zařízením služeb a ke službám poskytovaným v těchto zařízeních. Stejně nařízení Komise (EU) 2017/2177 upravuje přístup k zařízením služeb a ke službám. Ustanovení § 23d odst. 3 zákona o dráhách hovoří pouze o poskytování služeb. **Z uvedeného vyplývá, že poskytování služeb podle zákona o dráhách je nutno vykládat i tak, že zahrnuje přístup k zařízení služeb.**

2) NIS jako zařízení služeb

Úřad věc posuzoval podle aktuální definice zařízení služeb v § 2 odst. 9 zákona o dráhách, podle které jsou zařízením služeb železniční stanice, zastávka, odstavné koleje, čerpací stanice a jiná technická zařízení, která jsou jejich provozovatelem zvláště určena k poskytování služeb bezprostředně souvisejících s provozováním drážní dopravy na dráze celostátní nebo regionální anebo na veřejně přístupné vlečce.

V § 3 odst. 1 vyhlášky č. 76/2017 Sb. je uvedeno další členění železniční stanice, tedy zařízení služeb, na tzv. provozní součásti. Jednou z těchto součástí jsou podle § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 76/2017 Sb. informační systémy pro cestující o příjezdu a odjezdu vlaků, výlukách, službách dopravců a dalších dopravních spojeních v rámci integrovaných dopravních systémů.

Definice zařízení služeb ve směrnici 2012/34/EU požaduje, aby zařízení služeb (a tedy i jeho provozní součást) bylo zřízeno, aby umožnilo poskytování jedné nebo více služeb uvedených v příloze II, bodech 2 až 4 této směrnice. V uvedených předpisech není uvedeno, jakým způsobem má být zařízení určeno k poskytování služeb bezprostředně souvisejících s provozováním drážní dopravy, popř. jakým způsobem je provedeno jeho zřízení s cílem poskytovat služby uvedené v příloze II, bodech 2 až 4 směrnice 2012/34/EU. **Podle názoru Úřadu obviněná určila NIS jako zařízení služeb jejich umístěním v prostoru železničních stanic a svým rozhodnutím na nich informace podle tohoto ustanovení poskytovat.**

Stejně tak odstavec 3.3 přílohy 3 smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících v regionální železniční osobní dopravě ze dne 27. 6. 2018, uzavřené mezi obviněnou jako dopravcem a Jihomoravským krajem (dále jen „JMK“), a evidované u objednatele pod č. JMK053583/18/OD (dále jen „smlouva s JMK“), nazývá NIS informačními plochami a požaduje na nich vyvěšení informačních materiálů. JMK je podle zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, objednavatelem veřejných služeb v přepravě cestujících v regionální železniční osobní dopravě na základě smlouvy s JMK.

Je-li tedy určité zařízení objektivně využíváno k poskytování služeb bezprostředně souvisejících s provozováním drážní dopravy, nemůže provozovatel takového zařízení legitimně tvrdit, že toto zařízení pro tento účel „neurčil“ a vyhnout se tak povinností spjatým s provozováním zařízení služeb. Provozovatel zařízení služeb rozhodl, že takové zařízení má sloužit pro poskytování těchto služeb.

K jejich zařazení do kategorie zařízení služeb vede především eurokonformní výklad definice v § 2 odst. 9 zákona o dráhách prostřednictvím definice v čl. 3 odst. 11 směrnice 2012/34/EU, kde se uvádí „*bylo zřízeno, aby umožnilo poskytování jedné nebo více služeb*“. Pokud se nosiče použijí k poskytování informací, nebo se umístí do prostor pro cestující, pak jsou za tímto účelem zřízeny.

Podle čl. 1 odst. 1.1 smlouvy o provozování NIS jsou v železničních stanicích umístěny jak nosiče informačního systému obviněné, tak Správy železnic, přičemž tyto nosiče jsou užívány za účelem informování cestující veřejnosti. I ze samotného čl. 1.1 vyplývá, že NIS jsou speciálně určeny k informování cestující veřejnosti, tedy že se jedná o zařízení služeb.

Úřad při svém rozhodování vychází rovněž z rozsudku SDEU (pátého senátu) ze dne 15. července 2021, EU:C:2021:610, ve věci C-60/20, jehož předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné

otázce v řízení *Latvijas dzelzceļš* v. *Valsts dzelzceļa administrācija*. Rozsudek se k určení, zda je nějaké zařízení zařízením služeb, vyjadřuje pod body 38, 39 a 41 následovně:

38

Na úvod je třeba připomenout, že pro účely použití směrnice 2012/34 se „zařízením služeb“ ve smyslu čl. 3 bodu 11 této směrnice rozumí zařízení včetně pozemku, budovy a vybavení, které bylo zřízeno, jako celek nebo zčásti, aby umožnilo poskytování jedné nebo více služeb uvedených v příloze II bodech 2 až 4 uvedené směrnice.

39

Tato definice pojmu „zařízení služeb“ je založena na objektivním kritériu, a sice na kritériu technické způsobilosti infrastruktury poskytovat určité služby, a nestanoví kritérium týkající se příjemců těchto služeb. Takové kritérium nezávisí ani na povaze nebo kvalifikaci právního titulu, na jehož základě je takové zařízení provozováno, ani na totožnosti příjemců uvedených služeb.

41

*V projednávané věci z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že zařízení dotčené v původním řízení bylo zřízeno, aby zde společnost *Baltijas Ekspresis* mohla provádět činnosti údržby a oprav lokomotiv, které patří do služeb uvedených ve zmíněné příloze II bodech 2 až 4. Depo *Ventspils*, jak to konstatuje předkládající soud, tudíž představuje „zařízení služeb“ ve smyslu čl. 3 bodu 11 směrnice 2012/34.*

Úřad dospěl k názoru, že NIS byly zřízeny, aby je obviněná mohla použít k zobrazování cestovních informací, tedy poskytování služby uvedené ve zmíněné příloze II bodu 2 směrnice 2012/34/EU. Tím, že tyto nosiče do prostor cestujících umístila, tak určila, že se běžně používaný výrobek, jako třeba klaprám, stává zařízením služeb. Povinností Úřadu je vykládat definici v § 2 odst. 9 zákona o dráhách ve světle směrnice 2012/34/EU, takže **NIS bezpochyby mezi zařízeními služeb uvedená v příloze II bodě 2 směrnice 2012/34/EU patří.**

Podle čl. 3 odst. 2 nařízení 2017/2177 se „službou související s železniční dopravou“ rozumí základní, doplňková nebo pomocná služba uvedená v příloze II bodech 2, 3 a 4 směrnice 2012/34/EU. Toto nařízení je přímo použitelné, a má aplikační přednost před zákonem o dráhách. I kdyby NIS nesplňovaly podmínky stanovené § 2 odst. 9 zákona o dráhách, má dopravce na základě tohoto nařízení v tomto případě nárok na poskytnutí přístupu k zařízení služeb a ke službám uvedeným v příloze II směrnice 2012/34/EU pod bodem 2 písm. a) osobní nádraží, včetně zařízení pro zobrazení cestovních informací. Cestovní informace jsou podle názoru Úřadu všechny informace potřebné k cestování, včetně jízdních ráďů, smluvních podmínek, akčních nabídek apod., včetně informací, jejichž vyvěšení požaduje smlouva s JMK.

Úřad připouští, že v předchozích rozhodnutích Úřadu a ve vyřízení námitek obviněné proti protokolu o státním dozoru uvedl, že zařízením služeb jsou pouze taková zařízení, která k poskytování služeb slouží. V tu dobu ještě nebyl Úřadu znám zmíněný rozsudek SDEU C- 60/20. S ohledem na tento rozsudek Úřad určení zařízení služeb upřesnil. **Vzhledem k tomu, že NIS jsou zařízeními služeb, dospěl Úřad k závěru, že podle § 23d odst. 1 zákona o dráhách je obviněná povinna poskytnout RegioJet a.s. přístup k NIS.**

3) Posouzení souladu odepření přístupu se zákonem o dráhách

Podle § 23d odst. 4 zákona o dráhách Úřad na žádost toho, komu provozovatel zařízení služeb poskytnutí těchto služeb odepřel v rozporu s tímto zákonem, uloží provozovateli zařízení služeb uzavřít s žadatelem smlouvu umožňující tyto služby poskytnout. RegioJet a.s. svůj návrh podala ve stanovené lhůtě.

Na základě výše uvedeného dospěl Úřad k závěru, že NIS jsou zařízením služeb, a že obviněná odepřela RegioJet a.s. přístup k požadovaným NIS.

IV. Upuštění od správního trestu

Spáchaný přestupek

Úřad uvádí, že podle § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem společensky škodlivý protiprávní čin. V tomto případě je dán zájem společnosti na tom, aby provozovatelé zařízení služeb poskytovali všem dopravcům prostřednictvím tohoto zařízení služby bezprostředně související s provozováním drážní dopravy **nediskriminačním** způsobem za cenu sjednanou podle cenových předpisů. Obviněná ovšem jako provozovatelka zařízení služeb a zároveň dopravkyně na dráhách, na kterých se nachází předmětné stanice s NIS provozovaným obviněnou, byla vůči svým konkurentům zvýhodněna. To ohrozilo hospodářskou soutěž, což je společensky škodlivý čin.

Podle § 12 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky jestliže ke spáchání přestupku zákon vyžaduje zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení pachatele, může být pachatelem pouze ten, kdo požadovanou vlastnost, způsobilost nebo postavení má. Obviněná je právnickou osobou. Současně plní funkci provozovatelky zařízení služeb podle zákona o dráhách. Obviněná tím, že dne 6. 10. 2020 zamítla žádost RegioJet a.s. o poskytnutí služeb NIS v předmětných stanicích, neposkytla v rozporu s § 23d odst. 1 zákona o dráhách službu bezprostředně související s provozováním drážní dopravy. Nesplnění povinnosti podle § 23d odst. 1 zákona o dráhách je výslovně označeno v § 51 odst. 9 písm. a) zákona o dráhách jako přestupek. V daném případě byly naplněny znaky tohoto přestupku. V rámci správněprávní odpovědnosti je pak ukládán správní trest právnické osobě za to, že osoby odpovědné za její řízení a fungování nezajistily splnění povinností jí uložených. Za právnickou osobu fakticky jednájí fyzické osoby jako její zástupci, zejména statutární orgány a zaměstnanci, jejichž jednání se právnické osobě přičítá. Jednáním těchto fyzických osob pak fakticky dochází k naplnění znaků skutkové podstaty přestupku, za který odpovídá právnická osoba.

Úřad prokázal, že se obviněná dopustila tohoto přestupku, je za jeho spáchání odpovědná a proto ji uznal vinnou. Současně jednání obviněné není trestným činem.

Prověření promlčení přestupku

Úřad se nejprve zabýval tím, zda nedošlo k zániku odpovědnosti za přestupek. Podle § 30 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky činí v tomto případě promlčecí doba 3 roky, neboť je pro přestupek stanovena sazba pokuty, jejíž horní hranice podle § 51 odst. 10. písm. d) zákona o dráhách činí 1 000 000 Kč. Podle § 31 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky promlčecí

doba počíná běžet u přestupku dnem následujícím po dni, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán. Přestupek spočívající v neposkytnutí služby bezprostředně související s provozováním drážní dopravy dopravci byl spáchán dne 6. 10. 2020 zamítnutím žádosti RegioJet a.s. o poskytnutí služeb NIS. **Promlčecí doba neuplynula, k promlčení přestupku nedošlo a odpovědnost obviněné nezanikla.**

Přítěžující a polehčující okolnosti

Úřad při upuštění od správního trestu přihlédl podle § 37 až § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přítěžujícím a polehčujícím okolnostem, ke způsobu a okolnostem spáchání přestupku, k významu a rozsahu následků přestupku a k povaze pachatele.

Obviněné bylo známo stanovisko Úřadu k probírané problematice NIS jak ze závěrů souvisejícího státního dozoru, tak z předchozích rozhodnutí Úřadu (řízení sp. zn. STD006/19). Úřad považuje za přítěžující okolnost, že obviněná toto stanovisko nerespektovala a neřídila se jím.

Úřad rovněž zvážil možnost, že se obviněná v předmětné věci rozhodla nekonat z důvodu žádosti o předběžných otázkách. V nich mohla od SDEU očekávat odlišné rozhodnutí. To Úřad považuje za polehčující okolnost.

Vypořádání předchozích přestupků ve vícečinném souběhu

Úřad přihlédl podle § 37 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky k tomu, že nebylo o dalších přestupcích, které byly spáchány dalšími skutky v souběhu, rozhodnuto ve společném řízení. O dalších přestupcích byla vedena samostatná řízení pod sp. zn. POK001/21, POK002/21, POK003/21 a POK005/21.

Přestupek projednávaný v tomto řízení je ve vícečinném souběhu se šesti dalšími přestupky:

- a) **s pěti přestupky podle § 51 odst. 6 písm. b) zákona o drahách** (nesplnění oznamovací povinnosti k vlečkám v rozporu s § 22a odst. 5 zákona o drahách), vedeným ve třech řízeních pod sp. zn. POK001/21, POK003/21 a POK005/21. Za každý z těchto přestupků lze podle § 51 odst. 10 písm. d) zákona o drahách uložit pokutu ve stejné výši jako za zde projednávaný přestupek, tj. do 1 000 000 Kč. Tyto přestupky obviněná spáchala 16. 2. 2020, 26. 2. 2020, resp. 30. 6. 2020 – tedy před zahájením předmětného řízení.
- b) **s jedním pokračujícím přestupkem podle § 51 odst. 1 písm. i) zákona o drahách, ve znění účinném v době vydání rozhodnutí** (vykonávání hlavní činnosti bez oprávnění v rozporu s § 42c odst. 1 zákona o drahách), vedeným pod sp. zn. POK002/21, za který lze podle § 51 odst. 10 písm. d) zákona o drahách, ve znění účinném v době vydání rozhodnutí (shodně ve znění aktuálně účinném), uložit pokutu ve stejné výši jako za zde projednávaný přestupek, tj. do 1 000 000 Kč. Pokračování v přestupku obviněná páchala do 14. 10. 2020, tedy k ukončení pokračování v přestupku došlo před zahájením předmětného řízení.

Všech sedm přestupků nicméně nebylo projednáno ve společném řízení podle § 88 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, ačkoliv jde o přestupky, jejichž skutková podstata se týká porušení právních povinností, vyskytujících se ve stejné oblasti veřejné správy (provozování drah), a k jejichž projednání je podle § 52a odst. 1 písm. b) zákona o drahách příslušný Úřad.

Proto Úřad zohlednil zásady ukládání trestů za více přestupků podle § 41 zákona o odpovědnosti za přestupky. Pro účely trestání sbíhajících se přestupků upravuje zákon o odpovědnosti za přestupky princip absorpce. Jeho podstata tkví v absorpci sazeb, tzn., že přísnější trest pohlcuje mírnější. Uložení sankce za přestupek v jednom řízení nebrání pozdějšímu samostatnému projednání souběžně spáchaných přestupků. Při ukládání sankce za ně však musí být v souladu se zásadou absorpční přihlédnuto k již uložené pokutě (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2018, č. j. 1 As 278/2018–87, www.nssoud.cz).

Úřad přihlédl k tomu, že

- a) rozhodnutím č. j. UPDI-0560/21/AM2 ze dne 19. 3. 2021, ve spojení s rozhodnutím č. j. UPDI-1633/21/KP ze dne 14. 5. 2021, **ve věci sp. zn. POK001/21**, byla obviněná uznána vinnou ze spáchaní přestupku podle § 51 odst. 6 písm. b) zákona o drahách, a byla jí uložena **pokuta ve výši 5 000 Kč**.
- b) rozhodnutím č. j. UPDI-2214/21/DV ze dne 25. 6. 2021, ve spojení s rozhodnutím č. j. UPDI-2746/21/KP ze dne 13. 8. 2021, **ve věci sp. zn. POK002/21**, byla obviněná uznána vinnou ze spáchaní přestupku podle § 51 odst. 1 písm. i) zákona o drahách, ve znění účinném v době vydání rozhodnutí, a byla jí uložena **pokuta ve výši 95 000 Kč**.
- c) rozhodnutím č. j. UPDI-2612/21/UM ze dne 3. 8. 2021, **ve věci sp. zn. POK003/21**, byla obviněná uznána vinnou ze spáchaní tří přestupků podle § 51 odst. 6 písm. b) zákona o drahách. Od uložení správního trestu bylo na základě § 43 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky upuštěno.
- d) rozhodnutím č. j. UPDI-3010/21/UM ze dne 2. 9. 2021, ve spojení s rozhodnutím č. j. UPDI-3545/21/KP ze dne 21. 10. 2021, **ve věci sp. zn. POK005/21**, byla obviněná uznána vinnou ze spáchaní přestupku podle § 51 odst. 6 písm. b) zákona o drahách. Od uložení správního trestu bylo na základě § 43 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky upuštěno.

Všechny přestupky spáchané obviněnou mají stejnou trestní sazbu. Nejzávažnějším přestupkem byl pokračující přestupek v řízení sp. zn. POK002/21, neboť výkon hlavních činností bez oprávnění je ve srovnání s neposkytnutím služby zařízení služeb a nesplněním oznamovací povinnosti provozovatele vlečky závažnějším přestupkem, a byla za něj taktéž uložena nejvyšší pokuta.

Upuštění od správního trestu

Úřad zohlednil, jakou výši pokuty by uložil v případě, kdy by byl přestupek v tomto řízení projednán samostatně. Za přestupek podle § 51 odst. 9 písm. a) zákona o drahách lze uložit podle § 51 odst. 10 písm. d) zákona o drahách pokutu do výše 1 000 000 Kč. S přihlédnutím k výše uvedenému by Úřad přistoupil obdobně jako v řízení sp. zn. POK002/21 k uložení pokuty při spodní hranici sazby, neboť by dal při určení výměry uložené pokuty přednost preventivnímu charakteru uloženého trestu. **Pokud by Úřad vedl společné řízení, připadala by mu za všech osm přestupků optimální úhrnná pokuta ve výši 100 000 Kč.**

Úřad má za to, že správní tresty, uložené v samostatných řízeních za přestupky v souběhu v souběhu v řízeních sp. zn. POK001/21 a POK002/21 v celkové výši 100 000 Kč, lze považovat za odpovídající správnímu trestu, který by byl jinak uložen ve společném řízení. Úřad proto nyní od

uložení správního trestu podle § 43 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky upustil. Úřad má za to, že tyto již dříve uložené tresty v kombinaci s vyslovením viny obviněné a projednáním přestupku v rámci tohoto řízení naplní preventivní účel trestu. Úřad tak postupoval v souladu s výše uvedeným rozsudkem Nejvyššího správního soudu a aplikoval při stanovení trestu absorpční zásadu. **Úřad proto podle § 43 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky od uložení správního trestu v tomto řízení upustil, jak je uvedeno ve výroku I.**

V. Náklady řízení

Úřad uznal obviněnou vinnou a měl by jí tedy uložit povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč. V tomto případě byl přestupek spáchán v souběhu s jinými přestupky, o nichž byla vedena řízení pod sp. zn. POK001/21, POK002/21, POK003/21 a POK005/21. V rámci těchto řízení již byla obviněné povinnost nahradit náklady řízení uložena. S ohledem na skutečnost, že náklady řízení lze uložit při souběhu přestupků ve společném řízení pouze jednou, je třeba postupovat stejně i v případě, že **přestupek ve společném řízení projednán nebyl. Proto Úřad povinnost nahradit náklady řízení obviněné v tomto řízení neuložil, jak je uvedeno ve výroku II.**

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí má podle § 83 odst. 1 ve spojení s § 152 správního řádu účastník řízení právo podat rozklad ve lhůtě do 15 dnů. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po dni, kdy bylo rozhodnutí oznámeno. O podaném rozkladu rozhoduje vedoucí ústředního správního úřadu. Rozklad se podává u Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře, se sídlem Myslíkova 171/31, Nové Město, 110 00 Praha 1.

Mgr. Tomáš Myslivec

vedoucí oddělení přístupu ke službám
odboru přístupu k dopravní infrastruktuře

Dotčený orgán

Dražní úřad, IČO 61379425, Wilsonova 300/8, 121 06 Praha 2